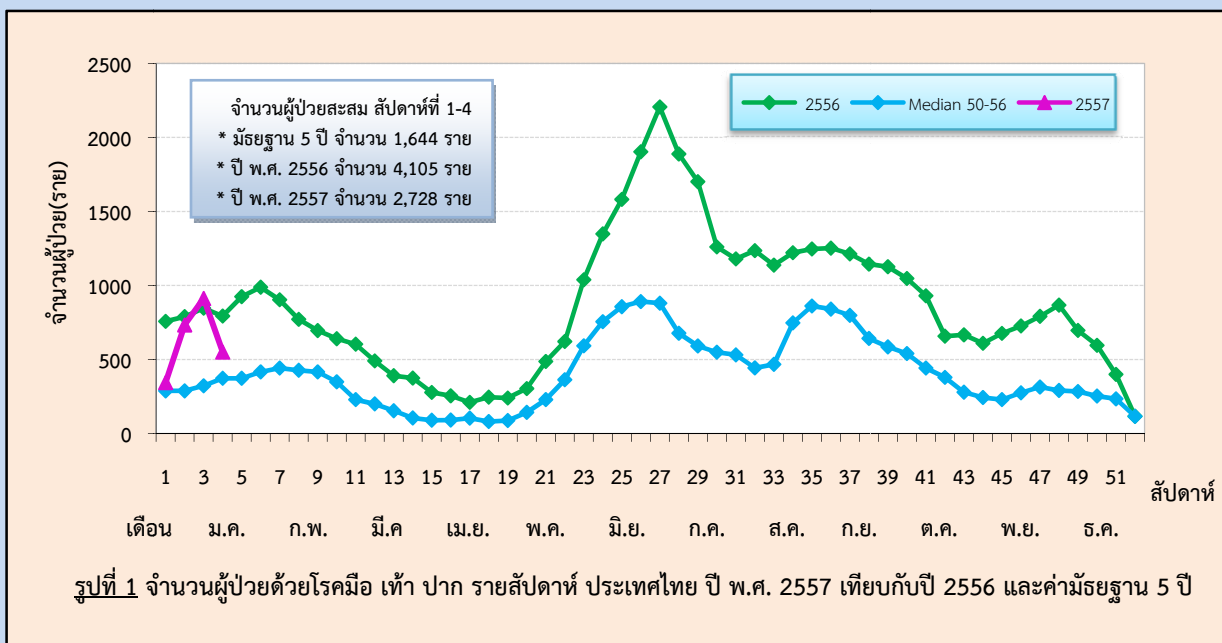

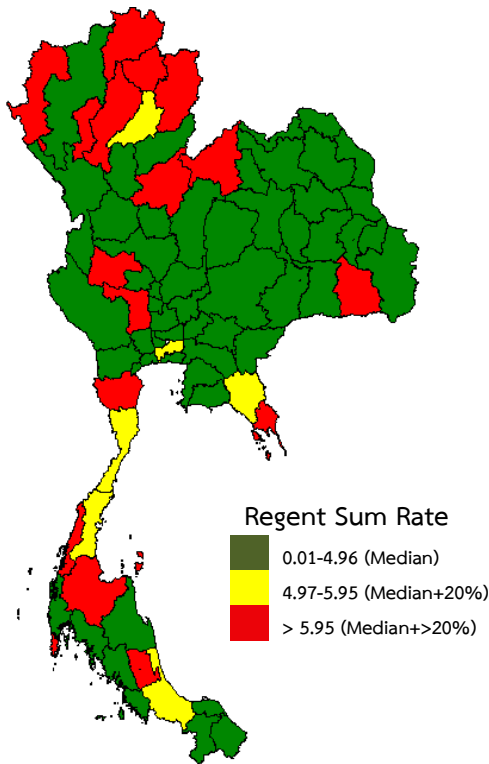
รายงานสถานการณ์โรคมือ เท้า ปาก ประเทศไทย พ.ศ. 2557
(จากรายงาน 506 ประจำสัปดาห์ที่ 4 : วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2557)

สมคิด คงอยู่และสาวพักตร์ อื่นจ้อย
กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ

จำนวนผู้ป่วยสะสมด้วยโรคมือ เท้า ปาก (Hand Foot Mouth disease) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 4 กุมภาพันธ์ 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,728 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 4.24 ต่อประชากรแสนคน ยังไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต

แปลผลจากรูปที่ 1 : ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา พบว่า โรคมือ เท้า ปาก มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงสัปดาห์แรกของปี พ.ศ. 2557 หลังจากนั้นจำนวนผู้ป่วยมีแนวโน้มสูงขึ้นจนถึงสัปดาห์ที่สาม ในสัปดาห์ที่สี่จำนวนผู้ป่วยดูเหมือนมีแนวโน้มลดลง แต่ควรพึงระวังเนื่องจากอาจเป็นผลมาจากความล่าช้าของการรายงาน ทัวไปพบว่าระบบจะมีความล่าช้าของการรายงานโรคประมาณสี่สัปดาห์จึงจะทราบจำนวนผู้ป่วยที่แท้จริงในแต่ละสัปดาห์ ประกอบกับช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ตรงกับฤดูการระบาดของโรคครั้งแรกที่เกิดขึ้นในหลายปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ฤดูกาลระบาดใหญ่ และมีจำนวนผู้ป่วยสูงไม่มากนัก แต่หากไม่มีการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดและดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมที่เหมาะสมและทันเวลาอาจส่งผลให้มีการระบาดเป็นวงกว้างในหลายพื้นที่ได้

ข้อมูลจากการรายงานวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2557

รูปที่ 2 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนด้วยโรคมือ เท้า ปาก รายจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 4 กุมภาพันธ์ 2557 เทียบกับค่ามัธยฐานของประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2556

แปลผลจากรูปที่ 2 เมื่อพิจารณาการเกิดโรคในช่วง 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา พบว่ามีหลายจังหวัดมีอัตราป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานของประเทศ 2 ปี (2555-2556) ในช่วงเวลาเดียวกันกระจายอยู่ในทุกภาคของประเทศ รวม 17 จังหวัด ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย พิจิตร ลำพูน แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี พะเยา ลำปาง และน่าน ภาคกลางและตะวันออก ได้แก่ เพชรบุรี สุพรรณบุรีและตราด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เลย และศรีสะเกษ และภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ระนอง ภูเก็ต และพัทลุง ซึ่งจังหวัดเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่มีอัตราป่วยด้วยโรคมือ เท้า ปากสูงอยู่แล้วในรอบปีที่ผ่านมา

จากรูปที่ 2 เป็นการแบ่งพื้นที่จังหวัดตามอัตราป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ที่ผ่านมาเปรียบเทียบกับค่ามัธยฐานของประเทศ 2 ปี (ปี 2555-2556) โดยใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 1 ในภาคผนวก และแทนด้วยสีต่างๆ ในแผนที่ เพื่อแสดงสถานการณ์การระบาดของโรค ดังต่อไปนี้

■ สีเขียว หมายถึง จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่ำกว่าหรือเท่ากับค่ามัธยฐานย้อนหลัง 2 ปี

■ สีเหลือง หมายถึง จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 2 ปี โดยสูงกว่าไม่เกิน 20% ของค่ามัธยฐาน

■ สีแดง หมายถึง จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 2 ปี โดยสูงกว่า 20 % ของค่ามัธยฐานขึ้นไป

จำนวนผู้ป่วยน่าจะมีแนวโน้มสูงเพิ่มขึ้นจนถึงต้นเดือนมีนาคม โดยเฉพาะจังหวัดในเขตภาคเหนือและภาคใต้ที่มีอัตราป่วยสูงต่อเนื่องมาตั้งแต่ปลายปีที่ผ่านมา

ข้อพึงระวัง !!!!

ข้อมูลที่น่ามาจัดทำรายงานสถานการณ์โรค เป็นข้อมูลที่ได้จากการเฝ้าระวังโรคเชิงรับ (Passive surveillance) ซึ่งอาจมีข้อจำกัดในเรื่องความครบถ้วน (อยู่ระหว่างร้อยละ 50-80) และความล่าช้าของการรายงานตามปกติ ประมาณ 4 สัปดาห์ ดังนั้น สถานการณ์โรคที่แสดงอาจไม่ใช่สถานการณ์การระบาดในพื้นที่ที่แท้จริง ณ ช่วงเวลานั้น

ผู้ศึกษาใช้ค่ามัธยฐานของประเทศ 2 ปี (พ.ศ. 2555-2556) ในการตรวจจําการระบาด โดยไม่ใช้ข้อมูลปีก่อนหน้านี้ เนื่องจากมีการปรับนิยามการรายงานโรคโดยนำโรคแผลในคอหอย (Herpangina) เข้ามารายงานร่วมด้วย ตั้งแต่ปลายปี 2554 จนถึงปัจจุบัน ฐานข้อมูลผู้ป่วยใหม่จึงไม่ใช่เฉพาะผู้ป่วย HFM ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

การคาดการณ์การระบาด เป็นการคาดการณ์โดยพิจารณาจากรูปแบบและลักษณะการระบาดของโรคในปีก่อนหน้านี้ ไม่มีการนำข้อมูลหรือปัจจัยอื่นใดที่ผลต่อการการเกิดโรคมาร่วมทำนาย และไม่ได้ใช้วิธีการทางสถิติร่วมด้วย ดังนั้น สถานการณ์โรคที่จะเกิดขึ้นจริงในอนาคต อาจมีความคลาดเคลื่อนหรือไม่เป็นไปตามที่ทำนายไว้

*** โปรดใช้วิจารณญาณ ประกอบการอ่านหรือนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์และอ้างอิงทางวิชาการต่อไป